

**ESKİŞEHİR
ODUNPAZARI BELEDİYESİ**

**ZABITA
UYGULAMA
YÖNETMELİĞİ**

“Odunpazarı Belediyesi Belediye Meclisinin 03.01.2011 tarih 1/7 sayılı kararı ile kabul edilmiştir.”

OCAK 2011

Adres: Yenidoğan Mahallesi amkoru Sokak No:2 Odunpazarı / ESKİŞEHİR

Santral: 0 222 217 30 30

Fax: 0 222 227 96 07

Zabıta: 0 222 217 30 30 /dahili 2014

Zabıta Merkez:0 222 221 47 21

Beyaz Masa: 444 26 00

E-Mail: beyazmasa@odunpazari-bld.gov.tr

İÇİNDEKİLER

1-BİRİNCİ BÖLÜM; Amaç, Kapsam, Yasal dayanak

2- İKİNCİ BÖLÜM; Beldenin Düzen ve Esenliğiyle İlgili Uygulanacak Emir ve Yasaklar

- a-Belediyemiz sınırları içinde ve mücavir alanlarında yasak olan fiil ve hareketler
- b- Park Bahçelerle ilgili yasaklar
- c- Her türlü binaların sahipleriyle buralarda ikamet eden ve çalışanların uyacağı emir ve yasaklar
- d- Her türlü işyerlerinin uyacağı emir ve yasaklar
- e- Yenilecek ve içilecek ürün imal edilen, depolanan ve satılan yerlere ait emir ve yasaklar
- f- Tali tüp (lpg) satış, depolama, dağıtım ve irtibat bürolarına ait emir ve yasaklar
- g- Seyyar satıcılar ile ilgili emir ve yasaklar

3- ÜÇÜNCÜ BÖLÜM; İmar İle İlgili Uygulanacak Emir ve Yasaklar

- a- Genel imar uygulamaları ile ilgili emir ve yasaklar
- b- Toprak, hafriyat toprağı, inşaat ve yıkıntı atıkları ile ilgili emir ve yasaklar
- c- Atık sular ve su kaynakları ile ilgili emir ve yasaklar

4- DÖRDÜNCÜ BÖLÜM; Sağlık İle İlgili Uygulanacak Emir ve Yasaklar

- a- Huzur, sükûn, emniyet ve selametle ilgili emir ve yasaklar
- b- Hava kirliliğı ile ilgili emir ve yasaklar
- c- Gürültü kirliliğı ile ilgili emir ve yasaklar
- d- Görüntü kirliliğı ile ilgili emir ve yasaklar

5- BEİİNCİ BÖLÜM; Trafik İle İlgili Uygulanacak Emir ve Yasaklar

- a- Taşıma, yük indirme-bindirme, karayolu taşıtları ile ilgili emir ve yasaklar

6- ALTINCI BÖLÜM; Uygulama, Yürürlükten Kalkma, Yürürlük ve Yürütme

Belediye Zabıtasının Niteliği ve Tarihçesi

1. Belediye Zabıtasının Niteliği

Zabıta sözcüğü, Arapça kökenli olup, zapt sözcüğünden türemiştir. Zaptın sözcük anlamına baktığımızda, tutanak, sıkıca tutma, zorla ele geçirme gibi çeşitli anlamlara geldiğini görürüz.

Belediyelerde, beldenin ve belde halkının sağlık, esenlik ve huzurunu sağlamak ve korumakla görevli belediye zabıtası bulunur. Yapısal yönden emniyet teşkilatına benzeyen bu kuruluş belediye yönetmeliklerini, belediye yasalarını ve kendilerine verilen emirleri uygulamakla görevlidir.

Belediyenin kolluk kuvveti olan zabıta teşkilatı ihtiyaca göre yeterli zabıta memuru, zabıta komiseri ve diğer zabıta personeli ile takviye edilir.

Bilindiği üzere, ülkemizde genel güvenlik ve asayişin, kamu düzeninin sağlanması; halkın can, mal ve namusunun huzur içinde devam ettirilmesi ve suçluların yakalanıp yargı mercilerinin önüne çıkarılması görev ve sorumluluğu, yasalarımıza göre Devletin kolluk güçlerine aittir.

Meskun alanlarda emniyet, kırsal alanlarda ise jandarma kuruluşlarından oluşan bu güce genel kolluk (genel zabıta) denir.

Bu genel kolluktan biraz farklı olmak üzere belirli bazı konularda hizmet etmek üzere, yine yasalarla kurulmuş ve daha sınırlı yetkililerle donatılmış bazı kolluk kuruluşları da vardır ki, bunlara da özel kolluk (özel zabıta) kuruluşları denir.

Belediye zabıtası bu özel kolluk türlerindedir.

Bilindiği gibi, belediyelerimizin yasalar ve tüzüklerle belirlenmiş, beldenin düzenini koruyup devam ettirmeye ve belde halkının sağlık, huzur ve esenliğini sağlamaya yönelik birçok görevleri vardır. Bu görevleri yerine getirmek için emirler vermek, yasaklar koymak ve uygulamak, bunlara aykırı hareket edenleri cezalandırmak hak ve yetkisine sahiptirler.

Söz konusu yasaklara uymayanları, başka bir deyişle belediye suçu işleyenleri araştırmak, engellemek ve gerektiği durumlarda cezalandırılmaları için işlem yapmak belediye zabıtasına düşmektedir.

Bu nedenle, belediye zabıtası ister küçük kasabalarda olduğu gibi sadece birkaç elemandan, isterse büyük şehirlerde olduğu gibi sayıları binleri bulan memur – amir topluluğundan oluşsun, belediyelerde „icrai vazifeler“i üstlenmiş olan belediye personel kadrosu içinde önemli bir yer ve ağırlığa sahiptir. (Fethi Aytaç, Açıklama Belediye Zabıta Personeli Yönetmeliği, TBD Yayınları No: 45, Ankara – 1990, s.4)

Belediye Zabıtasının Tarihçesi

Kuruluştan Tanzimat'a Kadar Olan Dönem

Osmanlı klasik döneminde beledi hizmetler kısmen devlet teşkilatı, kısmen de vakıflar, loncalar ve mahallelilerce yerine getiriliyordu. Kentlerin güvenlik hizmetleri ise İstanbul'da Yeniçeri Ocağına mensup Yeniçeri Ağaları, Kaptan Paşalar ve Bostancıbaşılar tarafından sağlanırdı. İstanbul dışında bu görevler Mütessellimler, Sancakbeyleri ve Beylerbeyi tarafından yerine getirilirdi.

XV. – XVIII. Yüzyıllarda İmparatorluk döneminde ise, merkezi yönetimin temsilcisi olan ve aynı zamanda adalet işleri ile görevli olan kadılar günümüzde belediye zabıtasının görev alanına giren esnafın denetlenmesi, belediye tembih ve yasaklarının uygulanması ve narh (fiyat) işleri ile de görevlendirilmişlerdir. Her kadı tayin edilen yere bir de ihtisap ağası tayin edilirdi. İhtisap ağaları, Kadı'nın belediye zabıta denetimlerini maiyetlerindeki muhtesip veya ihtisap ağası denilen bu icra ve infaz memuru ile birlikte yaparlardı. İhtisap sistemi denilen bu sistem, esasen Arap şehir yönetiminden esinlenerek kurulmuştur.

İhtisap Ağalarının İmparatorluk içerisindeki kentlerde çok çeşitli görevleri vardı. Bunlardan bir bölümü, günümüzdeki belediye zabıtalarının görevlerine benzerdi. Bunlar çarşı ve pazarda satılan malların fiyatının, tartısının, kalitesini denetler, narh koyulmasını, dükkanların temiz tutulmasını, kamuya açık yerlerde geleneklere ve ahlak kurallarına uyulmasını sağlar, yasalar ve gelenek, göreneklere aykırı davranışları cezalandırırdı. Ağır suç işleyenleri Kadı karşısına çıkarırdı, Kadı'nın verdiği cezaları infaz eder veya ettirirdi. Ayrıca, özellikle İstanbul'da malların toptancılara ya da esnafa dağıtılması, bunların gözetiminde yapılırdı.

İhtisap Ağalarının bir görevi de, ticaret yapanlardan alınacak her türlü vergi, resim ve harcı takdiri, miktarı ve toplanmasıydı. Bu görevlerini iltizam usulüyle „bedeli mukataa“ denilen bir para ödeyerek alırlar, buna karşılık „kul oğlanları“ denilen yardımcıları aracılığıyla dükkanlardan „ihtisap resmi“ toplarlardı. (Büyük Larousse Sözlük ve Ansiklopedisi, 11. Cilt, Milliyet Yayını, s5591) Bir çeşit damga vergisi olarak da, Osmanlı sınırları içinde imal edilen yerli mallar ve mensucat malları ile at nallarına, terazi, kantar, okka ve ölçülere vurulan damga karşılığı, bir bedel tahsil ederlerdi. (Erdem Ruhi Öneş, Belediye Zabıtası Kılavuzu. 2. Baskı, Birlik Yayınları, No:92,s.9.)

İhtisap Ağalarının görev ve sorumlulukları kanunnamelerle düzenlenmektedir. Ancak, bu kanunnamelere karşın zamanla ihtisap ağaları ve kul oğlanlarının vergi toplarken, yetkilerini kötüye kullanmaları

yakınmalara neden olmaktadır. 1826 yılında Yeniçeri Ocağı'nın kaldırılmasıyla ihtisap ağılığı da kaldırılarak, yerine „ İhtisap Nezareti“ kuruldu. Kul oğlanlarının görevlerine son verilerek, onların yaptıkları işler „ihtisap neferleri“ denilen görevlilere devredildi.

1846 yılında Zaptiye Nezareti zaptiyelerinden bir kısım İhtisap Nezareti emrine verildi. Bu zaptiye memurları da, 1855 yılına kadar belediye memurları görevini yaptılar.

Tanzimat Dönemi

Tanzimat Döneminde, devlet yönetimini yeniden düzenleme çalışmaları ile, bir yandan bozulan kuruluşların yerine Batı örneğine göre yenileri kurulmaya, diğer yandan da devlet yönetimine işlerlik kazandırılmaya çalışıldı.

Bu konudaki gayretlerden biri de Belediye Teşkilatı kurulmasına ilişkin çalışmalarıdır. Ülkemizde bugünkü anlamda ilk belediye örgütlenmesi Tanzimat'ı izleyen yıllarda olmuştur.1854-1856 Kırım Savaşı sırasında İstanbul'da yaşanan büyük hareketlilik ve bunun sonucu olarak ortaya çıkan sorunların çözümü amacıyla Fransız komün idarelerinden örnek alınarak İstanbul'da ilk belediye teşkilatı kurulmuştur.(Fethi Aytaç, Açıklamalı Belediye Kanunu,Seçkin Kitabevi,Ankara 2001,s.21)

Bu amaçla İhtisap Nezareti kaldırılarak yerine ilk belediye olan İstanbul Şehremaneti kurulmuştur(16 Ağustos 1855).Şehremaneti ,batı ülkelerdeki komünlerin üstlendikleri benzer görevleri yapmak üzere kurulmuştu.Şehremanetinin kurulmasıyla Kavaslar belediye zabıtası görevini icra etmeye başladı.Zamanla okuma ve yazması olmayan Kavaslar yerine ,batılı anlamda yeni memurluklar ihdas edildi.1857 yılında İstanbul için çıkarılan Nizamname ile belediye hizmetlerinin icrasını yürüten memurlara zabıta deyimi kullanılmaya başlandı ve denetleme yetkisi verilenlere de müfettiş-çavuş gibi isimler verildi.Kavas ismi ,Komisyon Çavuşu olarak değiştirildi.Belediye zabıta müfettişlerine tebdil,eski ve kıdemli olanlara tebdil eskisi ve daha sonraları da Komiser denildi.

1869 yılında Devlet Şurası(Danıştay)"nca hazırlanan „Dersaadet İdarei Belediye Nizamnamesi“ ile belediye teşkilatı tüm İstanbul'a yaygınlaştırıldı.

Tanzimat"la birlikte kurulan Zaptiye Nezareti bütün yurtta güvenlikten sorumlu idi.1869 yılında çıkarılan bir nizamname ile zaptiye teşkilatının yerini polis teşkilatı aldı ve zabıta işlerini birlikte yürüttü.1869 yılında yapılan reorganizasyonda Komiser ünvanı Başçavuşa,komisyon ünvanı da belediye çavuşuna verildi.Bu ünvanları 1877 Belediye Kanunu ile de hükme bağlandı.(Edhem Ruhi Öneş,a.g.e. s.10)

Belediye çavuşları ve başçavuşları nizamnameler, talimatnameler ve emirler gereğince görev yaparlardı. Devamlı devriye gezerek ,gördükleri ufak suç ve kusurları düzeltir;büyük suçları ise Şehremanetine cezalandırmak için bildirirlerdi.Bu durum ,Cumhuriyet dönemine kadar devam etmiştir.

Cumhuriyet Dönemi

Cumhuriyet'ten hemen sonra yerel yönetimlerle ilgili çalışmalar hazırlandı.Önce 1924 yılında 417 sayılı Ankara Şehremaneti Kanunu ile Ankara'ya özel bir yönetim biçimi getirildi.

Bu kanuna göre, Ankara Şehremaneti'nin İçişleri Bakanlığı'nca atanan bir Şehremi'nin yönetiminde Encümeni Emanet ile 24 üyeli bir Cemiyeti Umumiyei Belediye'den oluşması,belediye zabıta hizmetlerinin de,polis teşkilatınca yürütülmesi kabul edilmişti.

1930 yılında yürürlüğe girmiş 1580 sayılı Kanun'un 104-109'uncu maddeleri zabıta ile ilgili olup,104'üncü madde zabıtanın görevlerini; 105'inci madde kadrosunu;106'ncı madde Zabıta Yönetmeliğini;107'nci madde bağlı olduğu merciiini;108'inci madde devlet zabıtası gibi olduğunu ; 109'uncu madde zabıta görevlerinin Devlet Zabıtasına verilebileceğini öngörmüştü.1580 sayılı Yasa'nın 105'inci maddesinde belirtilen kadro çerçevesinde İstanbul ve Ankara dışından zabıta teşkilatı kurulmuştur.104'üncü maddesi uyarınca da tüzük ve yönetmeliklerle ve özel kanunlarla tevdi edilen görevler belirlenmiştir.

1580 sayılı Yasa'nın 109'uncu maddesinde ve 1934 yılında kabul edilmiş Polis Vazife ve Salahiyeti Kanunu'nun 3'üncü maddesinde; Hükümetçe gerekli görülecek yerlerde belediye zabıtası işlerinin Devlet zabıtasına ,yani polise gördürülebileceği ve bu takdirde belediye idaresinin genel zabıta giderlerine her 1500 nüfusa bir zabıta memuru isabet edecek surette katılması gerekeceği öngörülmüştü.Bu nedenle uygulamada belediyeler zabıta memur kadrosu ihdas ederken bu nüfusu baz almışlardır.

Ankara'da 1580 sayılı Kanun'un 109'uncu maddesi gereğince Belediye Zabıta Hizmetleri, 17.11.1930 tarih ve 1024 sayılı Kararname ile polis teşkilatı tarafından 4'üncü şube müdürlüğü olarak yürütülmüş,15.07.1949 tarih ve 9642 sayılı Kararname ile polis teşkilatına devir Kararnamesi kaldırılmış ve 11.01.1949 tarihinde fiilen zabıta teşkilatı kurulmuştur.

İstanbul'da ise 1580 sayılı Kanun'un 149-153'üncü maddesi ve 10.08.1930 tarih ve 9813 sayılı Kararname gereğince zabıta görevlerinin polis teşkilatınca yürütülmesine devam edilmiştir.

İstanbul Birleşik İdaresi'nin ayrılması hakkında 10.03.1954 tarih ve 6349 sayılı Kanun, daha sonra 27.02.1955 tarih ve 6499 sayılı Kanun'la

değiştirilerek ayrılma işi 01.03.1956 tarihinde gerçekleşince, burada da zabıta teşkilatı kurulmuş ve göreve başlamıştır.

1984 yılında önce 195 sayılı HK, sonra 3030 sayılı Kanun'un çıkarılması ile Büyükşehir ve İlçe Belediye Zabıta teşkilatları kurulmuştur.

2004 yılında 3030 sayılı Kanun „un yerini, 5216 sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanunu; 2005 yılında 1580 sayılı Kanun“un yerini de 5393 sayılı Belediye Kanunu almıştır. Belediye için temel yasa durumunda ki 5393 sayılı Kanun“un 48“inci maddesi; Belediye Teşkilatı“nın, norm kadroya uygun olarak yazı işleri, mali işler, fen işleri ve zabıta birimlerinden oluşacağı,49“uncu maddesi; norm kadro ilke ve standartlarının, İçişleri Bakanlığı ve Devlet Personel Başkanlığı tarafından müştereken belirleneceği hükmünü getirmiştir.

Anılan hükme dayanılarak, belediyenin diğer memurları yanında, zabıta memur ve amirlerinin kadroları da önce 2005/9809 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe konulmuş esaslar ile, daha sonra bunun Danıştay“ca yürütmeyi durdurulması üzerine,onun yerini alan 22 Şubat 2007 tarihli „Belediye ve Bağlı Kuruluşları ile Mahalli İdare Birlikleri Norm Kadro İlke ve Standartlarına Dair Yönetmelik““le sayı ve ünvan itibariyle belirlenmiştir.

Nihayet 11.04.2007 tarih ve 26490 sayılı Resmi Gazete“de yayımlanarak, yürürlüğe konulan Belediye Zabıtası Yönetmeliği“nde; Belediye Zabıta Teşkilatı“nın kuruluş görev, yetki ve sorumlulukları, zabıta memurlarının nitelikleri, görevde yükselme ve mesleki eğitimleri, kıyafetleri ile çalışma usul ve esaslarına ilişkin hususlar ayrıntılı olarak düzenlenmiştir.

T.C.
ODUNPAZARI BELEDİYESİ
ZABITA UYGULAMA YÖNETMELİĞİ

BİRİNCİ BÖLÜM
Amaç, Kapsam, Dayanak

Amaç

MADDE 1- (1) Bu Yönetmeliğin amacı; Odunpazarı İlçe Belediye sınırları dâhilinde ve mücavir alanında halkın sağlık, huzur, esenlik ve düzenini sağlamaya yönelik uygulanacak Belediye emir ve yasakları ile uygulanmasına yönelik esasların belirlenmesi ve sunulan hizmetlerde kalitenin artırılmasıdır.

Kapsam

MADDE 2- (1) Bu Yönetmeliğin hükümleri, Odunpazarı İlçe Belediyesi ve mücavir alan sınırları dâhilindeki tüm gerçek ve tüzel kişiler ile kurum ve kuruluşları kapsar.

Yasal dayanak

MADDE 3- (1) Bu Yönetmelik, 5393 Sayılı Belediye Kanunu'nun 15"inci maddesinin 1"inci Fıkrasının (b) bendine dayanılarak hazırlanmıştır.

İKİNCİ BÖLÜM

Beldenin Düzen ve Esenliğiyle İlgili Uygulanacak Emir ve Yasaklar

Belediyemiz sınırları içinde ve mücavir alanlarında aÇağıdaki fiil ve hareketlerde bulunmak yasaktır.

MADDE 4- (1) a) Umuma açık eğlence yerlerinde, alışveriş merkezlerinde, kamu binalarında, cadde, sokak, yol, meydan, genel taşıt araçları ve kamuya açık diğer yerlerde; yere tükürmek, sümürmek, buralara izmarit, kâğıt mendil, peçete, kuruyemiş kabuğu ve her türlü kirletici maddeleri atmak, halkı tiksindirecek ve sağlığını bozacak eylem ve davranışlarda bulunmak.

b) Umuma açık eğlence yerlerine, alışveriş merkezlerine, kamu binalarına, cadde, sokak, yol, meydan, genel taşıt araçları ve kamuya açık diğer yerlere kirli, kötü kokulu ve iğrendirici kıyafetle girmek.

MADDE 5- (1) Bina, anıt, okul, sağlık ocakları, trafolar, cami, otobüs durakları, kamu ve özel işyerleri vb. yerlerin yüzeylerini; tebeşir, yağlı boya, vb. ile karalamak, yazı yazmak, şekil çizmek ve buraları her ne suretle olursa olsun kirletmek ve tahrip etmek.

MADDE 6- (1) Gezginci arıcılık ve/veya sabit arıcılık yapan arıcıların, arılarını çevreye rahatsızlık verecek şekilde meskûn mahal içerisinde konaklatması.

MADDE 7- (1) Taşınır veya taşınmaz, canlı veya cansız belediye eşya ve mallarına (yönlendirme tabela ve afişleri, kapı ve sokak numaraları, aydınlatma lambaları, çeşme muslukları, umumi çeşmeler, sulama ve itfaiye vanaları, kaldırım taşları vb.) zarar verecek eylem ve davranışlarda bulunmak veya bunları amacı dışında kullanmak.

MADDE 8- (1) Yollar, meydanlar, sinemalar, gazinolar, nakil vasıtaları gibi umuma mahsus olan yerleri ne şekilde olursa olsun kirletmek ve burada halkı rahatsız edecek söz ve harekette bulunmak.

MADDE 9- (1) Yol, meydan, tretuvar, pazar, köprü gibi umuma mahsus yerler ile işyeri ve meskenlerin önlerini, iş hanları, pasajlar ve toplu dükkânların bulunduğu çarşılar gibi umumi yerlerin giriş-çıkış, koridorlar, merdiven ve merdiven sahanlıkları gibi ortak kullanım alanlarını, masa sandalye koyarak, dükkân ihdası, seyyar satıcı ikamesi vb. suretiyle herhangi bir şekil ve maksatla işgal etmek.

MADDE 10- (1) Belediyemiz sınırları içerisindeki tüm anayol ve tali yollar üzerinde, tretuvarlarda belediyeden izin almadan manav vb. gibi sergi, stant, teşhir yeri açmak.

MADDE 11- (1) Zabıta memurlarına görevlerini ifa ederken engelleme, karşı koymak ve zorluk çıkarmak.

MADDE 12- (1) Belediyemiz sınırları içerisinde bulunan konutların balkon ve damlarında, cadde, sokak, meydan (park-bahçe, yeşil alan, boş alanlar) yol ve kaldırımlarda ateş, mangal, lastik vb. yakmak.

MADDE 13- (1) Belediyemiz zabıta ve diğer hizmet birimlerini asılsız ve kayda değer olmayan ihbarlarla meşgul etmek.

MADDE 14- (1) a) Meydan, yol ve tretuvarlarda herhangi bir kurum veya kişi tarafından yapılacak her türlü tamirat ve hafriyatta Belediyeden izin ve lüzumlu emniyet tedbirlerini almamak ve geceleri kırmızı ışıkla tehlikeyi belirtmemek.

b) Meydan, yol ve tretuvarlarda belediyeden izin almadan değışiklik, tamirat, tahribat yapmak. Araçların park yapmasını önlemek için duba, demir, zincir vb. gibi malzemelerle buraları kullanıma kapamak.

MADDE 15- (1) Ayna, cam ve benzeri ışık yansıtıcı eşyaların halkı rahatsız edecek şekilde açıkta taşınması.

MADDE 16- (1) Caddelerde ve yollarda fiçi, tekerlek, çember vs. yuvarlamak, paten kızak gibi şeylerle kaymak, fişek ve patlayıcı maddeleri patlatmak halkın gidip gelmesini engelleyecek ve huzurunu bozacak fiil ve hareketlerde bulunmak.

MADDE 17- (1) a) Mesken ve işyerlerinin sokağa bakan cephelerine izinsiz sundurma, tente ve güneşlik yapmak.

b) Mesken ve işyerlerinin cadde veya sokağa bakan cephelerine konulan tente, saçak veya siperlerin emsallerinden daha geniş ve yüksekliklerinin ise 2.50 metreden az olması, (Belediye bu tip uygulamalar için standart ihdas edebilir).

MADDE 18- (1) Halkın genel kullanımına ait yerlerde, parklardaki kanepelerde, cami ve diğer mabetlerin avlularında ve garlarda yatmak.

MADDE 19- (1) Cami avluları, anıtların etrafı, köprü, istasyon vs. gibi yerlerde, halkın gelip geçtiği yerlerde oturma yerlerinin dışında oturmak, eşya ve malzeme bırakmak, buraların intizamını bozmak.

MADDE 20- (1) Şehrin eski ve yeni anıtlarını en hafif derecede dâhil kirliletmek, çizmek, bozmak ve zarar verecek davranışlarda bulunmak.

MADDE 21- (1) a) Mevsim dolayısıyla satışına müsaade edilen kavun, karpuz sergilerini izin almadan açmak.

b) Sergilerin üzerini çadır bezi ve benzeri bezle veya hasır gibi şehrin güzelliğini bozacak şekilde örtmek ve etrafını izinsiz kapatmak.

c) Sergide yeterli miktarda çöpleri toplayacak, ağzı kapalı, boyalı sac veya plastikten yapılmış, sızıntı vermeyecek şekilde kap bulundurmamak.

ç) Mevsim sonunda sergideki örtü, enkaz ve artıklarının kaldırılmaması.
(Aksi takdirde Belediyece kaldırılır ve masrafı %20 fazlasıyla alınır.)

d) Sergilerde her ne surette olursa olsun sebze ve meyve satmak.

MADDE 22- (1) Merkezi sistemle ısıtılan binalarda, kalorifer tesisatı bulunan apartman dairelerinde ve işyerlerinde kış mevsiminin başlaması ya da mevsimin icabına göre Belediye veya Valilikçe ilan edilecek tarihlerde ve şartlarda bina sahipleri ve bunları idare edenlerin, apartman yönetim kurulu başkanlarının kaloriferleri yakturmamaları.

MADDE 23- (1) Her türlü binalarda üst katlardan alt katlara sızıntıya meydan vermek.

Park Bahçelerle ilgili yasaklar

MADDE 24- (1) Belediyemize ait tüm park ve bahçelerde;

- a) Ağaçları, fidanları, çiçekleri kopartmak, kesmek, çıkartmak varsa meyvelerini kopartmak.
- b) Girmesine izin verilen hayvanlara buraları kirlettirmek, pisliklerini toplamamak.
- c) Bu yerlerde bulunan kent mobilyalarını bozmak, kirletmek, yerinden oynatmak, üzerine çizgi çizmek, resim yapmak.
- ç) Bahçe ve parklara kâğıt parçası, yemek artığı veya benzeri maddeler atarak kirletmek.
- d) Havuzlara girmek, suyunu kullanmak veya hayvan sokmak, herhangi bir şey atmak ve çocukların yüzmesine izin vermek.
  - e) Her ne şekilde olursa olsun Park ve Bahçelerde avlanmak.
  - f) İçki içmek.
- g) Başkalarını rahatsız edecek şekilde radyo, pikap, teyp gibi müzik aletleri çalmak ve yüksek sesle şarkı söylemek.
  - ğ) Çamaşır yıkamak, sermek, öteberi temizlemek veya silkelemek.
  - h) İzinsiz beyanname ve ilan yapıştırmak.
  - ı) Yaş veya kuru çalı veya odun toplamak.
- i) İzinsiz sergi kurmak ve her ne surette olursa olsun yiyecek veya içecek satmak.
  - j) Motorlu motorsuz her türlü taşıt araçları ile burada gezmek.
- k) Bu gibi yerlere umuma açık bulundurulmadıkları zamanlarda girmek.

l) Yukarıda sayılmayan, ancak park ve bahçelerin görünümü, düzenini, estetiğini, temizliğini ve halkın istifade etmesini kısıtlayan her türlü davranışlarda bulunmak.

Her türlü binaların sahipleriyle buralarda ikamet eden ve çalışanların uyacağı emir ve yasaklar

MADDE 25- (1) Genel temizlik ile ilgili olarak;

- a) Herkes çöpünü sızıntı ve koku yapmayacak kova ve benzeri ağız kapaklı kaplarda poşetli olarak biriktirecektir. Apartman şeklindeki binalar ve diğer müesseselerin sorumluları yeteri kadar çöp varilini belediyenin göstereceği yere koymaya veya uygun şekilde çöp yeri yaptırmaya zorunludur. Bu gibi yerlerde çöp toplama işlemi tek ve büyük poşetlerde olup, dışarıya ağız bağlı şekilde bırakılacaktır. Sıcak haldeki kül, çöp ve süprüntü ile ilgili olmayan bilumum cüruf, inşaat malzemesi ve imalat artıkları, ayrıca sıvı ve tehlikeli maddeler çöp konteynırlarına, kutularına veya toplama yerlerine dökülmeyecektir. Diğer taraftan çöp toplama saatleri dışında zamansız olarak çöp çıkarılmayacaktır,
- b) Boya vesaire işler yapılırken ya da yapıldıktan sonra gelip geçenlerin üzerlerini kirletilmemesi için lüzumlu koruyucu tedbirleri almamak.
- c) Binalardaki yağmur oluğu, balkon gideri, klima, Lavabo, WC, banyo gibi yerlerden gelecek su akıntı ve sızıntıları ile sokağı kirletmek, yağmur oluklarını tabana kadar indirmemek, diğer apartman sakinlerine ve yoldan gelip-geçenlere zarar vermek, bu zararları önleyici tedbirleri almamak. (Altyapı bağlantılarını yapmamak)
- ç) Binalardan ve bahçelerden etraf sakinlerine ve gelip geçenlere zarar verecek şekilde toz yaymak. (Bina yıkan veya yapan şahıslar etrafa toz yaymamak ve gelip geçenlerin emniyet ve sağlığını bozmamak için her türlü önlemi almak zorundadır)
- d) Halı, kilim, sofra bezi, elektrik süpürgesi torbası, temizlik bezleri, paspas vs. silkeleyerek etrafı kirletmek ve rahatsız etmek.
- e) Binaların ve dükkânların yıkanarak temizlenmesi esnasında, kirli ve sabunlu suları yaya kaldırımını veya yollara akıtmak.(Karlı havalarda konut ve işyerlerinin ön cepheleleri kullananlarca kardan temizlenecek, kar birikintisi yaya geçişine engel olmayacak şekilde yığılacaktır.)
- f) Belediyece belirlenen çöp konteynırlarının yerlerini belediyeye danışmadan değiştirmek.
- g) Geri dönüşüm, Poşetleme uygulanan cadde ve sokaklarda, araçların geçiş saatinden önce veya sonra çöp poşetlerini sokağa bırakmak.
- ğ) Binalardan alt kat balkonlarına, müşterek kullanım alanlarına, havalandırma boşluklarına, boş arsalara, cadde, sokak ve yaya kaldırımlarına herhangi bir şey atmak, dökmek.
- h) Her türlü eşya naklinde sokakları kirletmek ve bunun için gerekli önlemleri almamak.

1) Cadde ve sokaklardaki kanalizasyonlara ait bacalara ve ızgaralara fena koku veren gaz yayan sıvıları, kaynar kirli suları, asitli suları, ızgaraları kaldırarak ve kanalı tıkayacak şekilde akıtmak.

i) Bina ve işyeri girişlerinde kullanılan paspaslarını; tozunu temizlemek maksadıyla yola atmak.

j) Zorunlu haller dışında gündüzleri helâ, lağım, çukur ve fosseptiği açıp temizlemek. (bu iş gece saat 24 den sonra yapılır). Diğer taraftan temizlenen maddeleri cadde ve sokaklara dökülmeyecek şekilde taşımamak ve bunları boş arsalar, akarsulara vs. yerlere dökmek yâda atmak.

k) Bina yüzeyleri yıkanırken veya kaldırımlarda temizlik yapılırken gelip geçenlerin üstlerini kirletmek.(temizlik saat 24.00–08.00 arasında gürültü çıkarmadan yapılacaktır.)

l) Çöp kabı bulundurmamak

m) Çöp ve süpürtü kavramı içine girmeyen, cüruf, inşaat malzemeleri, imalat artıkları vs. maddeleri Belediyeye ait çöp imha sahasından başka yere dökmek.

n) Sokak üzerinde halı - kilim v.b. yıkamak.

o) Çöp konteynırlarından malzeme seçme fiilinde bulunmak ve bu amaçla konteynıra ve çevreye zarar vermek.

ö) Balkon, pencere ve teraslardan etrafa rahatsız edici koku yaymak ve buraları kirletmek, pis su dökmek.

MADDE 26- (1) Bina altlarındaki ticarethanelerin, ön ve yan çekme mesafelerindeki ortak yerleri kat maliklerinden ve Belediyeden izin almadan kullanmak.

Her türlü işyerlerinin uyacağı emir ve yasaklar

MADDE 27- (1) Belediyemiz sınırları içerisinde ticari faaliyet gösteren her türlü işyeri için;

a) Usulüne uygun olarak işyeri açma ve çalışma ruhsatı alınmadan işyeri açmak. (İşyerlerine Belediye dışında diğer kamu kurum ve kuruluşları ile ilgili meslek kuruluşları tarafından özel mevzuatına göre verilen izinler ile tescil ve benzeri işlemler ruhsat alma mükellefiyetini ortadan kaldırmaz)

b) İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatlarına ilişkin Yönetmeliğin 5"inci maddesinde belirtilen işyerlerinde aranacak genel şartlardan bazılarını yâda tamamını sonradan kaybetmek.

c) Ruhsat alındıktan sonra, iş sağlığı ve güvenliği ile ilgili olarak mevzuatta öngörülen tedbirleri almamak.

ç) İşyeri ruhsat yenilenmesi veya intibakını gerektiren hallerde belediyeye 3 (üç) ay içerisinde müracaat etmemek.

- d) İşyeri açma ve çalışma ruhsatını herkesin görebileceği bir şekilde asmamak ya da sorulduğunda göstermemek.
- e) İşletmenin faaliyet alanının değişmesi durumunda yeniden ruhsat almamak.

MADDE 28- (1) Sıhhi ve gayrisıhhi her türlü müesseselerde yetkili idarenin izni olmadan kirlilik yükünü artıracak herhangi bir değişiklik ve ilâve yapmak

MADDE 29-(1) Gözlük dâhil olmak üzere, her türlü sağlık gereçlerinin münhasıran o işi yapma belgesi alanların dışında satışının yapılması.

MADDE 30- (1) İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatında belirtilen faaliyet konusu veya alan dışında faaliyette bulunmak.

MADDE 31- (1) Hizmetin icap ettirdiği şekilde iş kıyafeti giymemek.

MADDE 32- (1) İşyerinde kullanılan malzeme, araç ve gereçlerin temizlik ve bakımını yapmamak.

MADDE 33- (1) Uygulama esnasında kanun, tüzük ve yönetmeliklerde bulunan yaptırımlara riayet etmemek.

MADDE 34- (1) Bakkal, market, fırın, şekerçi, tatlıcı, pastacı, lokanta, kebabçı, kasap, manav, yemek fabrikaları vb. gıda imalat ve satışı yapan yerlerin fiilen çalışan işyeri sahibi ve işçileri ile beraber kalfaları; berber, kuaför, güzellik salonları, otel, pansiyon, barlar, pavyonlar ve genel evleri, umuma açık istirahat ve eğlence yerleri çalışanları, müstahdemleri ve garsonları (stajyerler dâhil) sağlık muayene cüzdanı almamak ve belirlenen tarihlerde İl Sağlık Müdürlüğü'nde doktor muayenesi ve portör muayenesi yaptırmamak. Zorunlu kılınan işyerlerinde sağlık muayene cüzdanı ve belediyece onaylanmış bir teftiş defteri bulundurmamak.(her işçi için ayrı ayrı cezai işlem uygulanır.)

MADDE 35- (1) Ecza dolabı bulundurulması gereken işyerlerinde, ecza dolabı bulundurmamak.

MADDE 36- (1) Ticaret kanununda belirtilen hükümler dışında, devletin veya diğer resmi kuruluşların kullandıkları ad ve unvanlar ile toplum değerlerine aykırı düşecek ve Türkçede bulunmayan ad ve unvanları, kelime ve deyimleri kullanmak.

MADDE 37- (1) Belediye Encümeni tarafından belirlenen işyeri açılış ve kapanış saatlerine uymamak.

MADDE 38- (1) Yangına karşı gerekli önlemleri almamak. İtfaiyece belirlenecek miktar kadar yangın söndürme cihazı bulundurmamak veya bu cihazların periyodik kontrollerini yaptırmamak.

MADDE 39- (1) Bilumum işyerleri Odunpazarı Belediyesi Reklâm, İlan ve Tanıtım Yönetmeliğindeki esaslara uymak kaydıyla işyeri unvanını belirtir bir tabelayı işyeri dışına asmak zorundadır. İşyerlerinin reklâm maksatlı kullanacağı tanıtıcı levhalarda işyeri açma ruhsatında belirtilen işyeri unvanı haricinde unvan kullanılamaz.

MADDE 40- (1) İzin almadan açılan umuma açık istirahat ve eğlence yerleri, belediye zabıta müdürlüğü tarafından sebebi bir tutanakla belirlenmek ve mühürlenmek suretiyle re“sen kapatılır.

MADDE 41- (1) İçki içilmesine müsaade edilmeyen büfe, bakkal vb. gibi işyerlerinde alkollü içkilerin içilmesi ve içirilmesi.

MADDE 42- (1) Yaya bölgelerinde veya kendi işyerinin çevresinde ruhsatlandırılmamış müsait yerleri bulunan işyerlerinin, mevsimlik kullanım olarak işgal edecekleri yerin yapılacak inceleme sonucunda uygun görüldüğü takdirde, işgalliyeye harcını yatırarak kullanmak için Belediyeden izin almamak veya izin süresi sonunda işgali kaldırmamak.

MADDE 43- (1) Belediyeden izin almadan ve gürültü ölçme/izleme/kontrol monitörü taktırmamış olarak canlı müzik yayını yapmak.

MADDE 44- (1) Tüm işyerlerinin sağlıklı koşullara genel anlamda uymamaları ve işyerlerini temiz tutmamaları. İşyerlerinin genel temizliğine riayet etmemek

MADDE 45- (1) İşyerlerinin caddeye ve sokağa bakan cephelerine öteberi asarak sergilemek.

MADDE 46- (1) Belediye ve yetkili organlarca kar hadleri ve azami satış fiyatları tespit edilen maddelerin sebep olmaksızın satıştan imtina edilmesi, kaçınılması saklanması, satılmış gibi gösterilmesi veya tespit edilen fiyat üstünde satış yapılması.

MADDE 47- (1) İlçemiz dâhilinde işletmelerin uyması gereken kurallar hakkında alınan Valilik ve Kaymakamlık kararlarına riayet etmemek.

MADDE 48- (1) Tüketiciyi korumayla ilgili olarak;

a) Perakende satışa arz edilen ürünlerin veya ambalajlarının yahut kaplarının üzerine kolaylıkla görülebilir, okunabilir şekilde o ürünle ilgili fiyat, üretim yeri ve ayırıcı özelliklerini içeren etiket konulmaması, etiket konulması mümkün olmayan hallerde aynı bilgileri kapsayan listelerin görülebilecek şekilde uygun yerlere asılmaması, (imalatı işyerinde yapılan köfte ve benzeri et yemeklerinin menüde içeriklerinin belirtilmesi zorunludur)

b) Hizmetlerle ilgili tarife ve fiyatları gösteren listelerin usulüne uygun olarak düzenlenmemesi.

c) Etiket, fiyat ve tarife listelerinde belirtilen fiyat ile kasa fiyatı arasında fark olması durumunda tüketici lehine olan fiyat üzerinden satış yapılmaması.

ç) Fiyatı; Bakanlar Kurulu, kamu kurum ve kuruluşları veya kamu kurumu niteliğinde meslek kuruluşları tarafından belirlenen mal veya hizmetlerin, belirlenen fiyatın üzerinde bir fiyatla satışa sunulması.

d) Alışverişin her aşamasında doğruluk ve dürüstlük esastır. Bu kapsamda ayıplı mallar (çürük, kırık, aparatlarında eksiklik, defolu vb.) satışa sunulamaz.

Yenilecek ve içilecek ürün imal edilen, depolanan ve satılan yerlere ait emir ve yasaklar

MADDE 49- (1) Yenilecek ve içilecek ürün imal edilen, depolanan ve satılan yerlerde genel olarak;

a) Sıhhi şartları bozuk olan yerlerde ve kirli işlerde çalışan veya gıda maddelerini kirlitecek veya bozabilecek mahzurları bulunduğu tespit edilen müesseseler veya imalathaneler yanında veya bunların bulunduğu binalar içinde gıda maddesi imal edilmesi ve satılması.

b) Açıkta bulunmasından kirli olarak üretiminden, sonradan kirlenmesinden veya her hangi bir suretle sağlığa zararı dokunacağı Belediye Hekimliği veya alınacak rapora göre anlaşılan gıda maddeleri ile içilecek şeyleri satmak.(Ayrıca bu maddeler imha edilir ve buna dair İdari Yaptırım Tutanağı tanzim edilir)

c) Çalışılan yerin her tarafında, imalatçıların ve satıcıların üstlerinde-başlarında ve ellerinde, imal edilen ve satılan ürünlerde, bunlara mahsus kaplarda kullanılan her türlü alet ve araçlarda, dolayısıyla her yerde/her işte temizlik şarttır.

ç) Fırından başka yerlerde perakende ekmek ancak, hususi ekmek satış dükkânları ile bakkallar ve marketlerde satılabilir.(Cadde, sokak ve pazaryerlerinde ekmek satılmaz ve satılacak yerlere getirilen ekmeklerde ilgisine teslim edilmeyerek ortalığa bırakılamaz.) İçinde diğer maddeler de bulunabilen satış yerlerinde ekmekler her tarafı camekânla kapalı hususi hücrelerde ve raflar üzerinde bulundurulacaktır.

d) Her türlü gıda maddelerinin imal ve satışa sunulmak üzere hazır bulundurulduğu yerlerin ve satıldığı dükkânların cadde ve sokak cepheleri, müşterilerin içeri girip çıkmasına mahsus bir kapısı bulunan sabit bir camekânla örtülecektir.

e) Gıda maddelerinin üretime hazırlandıkları veya imal edildikleri yerlerde çalışan işçilerin temizliği için yeteri kadar WC yapılacaktır. Bayan işçilerin de çalışmaları halinde Bay-Bayan WC ayrı olacaktır.

f) Kasap, tavukçu, bakkal, çiğerci, balıkçı gibi, kirli, kokulu maddelere temas eden esnaf bulaşık elleri ile para alıp vermeyecektir.

g) Gıda maddelerinin üretime hazırlandığı, imal edildiği, ambalaj ve muhafaza edildiği yerlerde çalışan işçiler, bone ve temiz bir iş elbisesi veya iş gömleği giyeceklerdir. Bu işyerlerinin imalathane kısmında, imalathaneden ayrılmış olarak işçilerin soyunup giyinmeleri için özel bir yer ve soyunma dolapları olacaktır.

ğ) İçinde yenilecek, içilecek gıda maddeleri imal edilen veya satılan yerlerde, gerek gıda maddelerinin hazırlanması veya temizlenmesi ve gerekse işyerinin ve burada çalışan işçilerin, satıcıların ve müşterilerin temizliği için şehir suyu kullanılacaktır.

Bu iş yerlerinde hangi amaçla olursa olsun kuyu ve sarnıç sularının kullanılması ve bu gibi su tesisatının bulundurulması yasaktır. Mevcut olanlar bir daha kullanılması mümkün olmayacak surette kapatılacaktır. Çok miktarda su kullanmak mecburiyetinde bulunan değirmenler, sağlık heyetince temizlikleri tespit edilmek, fenni ve sıhhi her türlü tertibatı almak şartı ile kendi kuyularının sularını yalnız buğday yıkamak amacı ile kullanabilirler. Şehir suyu bulunmayan yerlerde temiz oldukları sağlık ekibince tespit edilmiş ve her türlü tehlikeye karşı iyi korunmuş olan kuyu

veya sarniç sularının kullanılmasına tulumba ve motorlu tertibat alınmak şartı ile izin verilebilir. Bu gibi yerlerde kuyu ve sarniç bulunmadığı takdirde içi temiz su ile doldurulmak üzere yerden en aşağı 50 cm yüksekliğe konmuş, her tarafı kapalı galvanizli, madeni veya standartlara uygun nitelikte plastik su depoları kullanılacaktır.

h) Gıda maddeleri imal, depo veya satış yerlerinin hiçbir tarafında sağlığı tehdit edici unsur bulunmayacak, pencereleri muntazam camla örtülmüş bulunacaktır. Kapı ve pencereler dayanıklı malzemeden (PVC, Alüminyum vb.) yapılacaktır. Tavanların, sıvalı ve boyalı kısımlarının badana veya boyaları eskidikçe tekrar yenilenecektir. Örümcek ağı, fare ve haşerelere karşı gerekli tedbirlerin alınması zorunludur.

i) Gıda maddelerinin imalat aşamasında, gerek imalatta kullanılan gerekse yakılan maddelerden meydana gelecek olan duman, gaz, toz, is vb. her türlü dışsal zararı olan çıktılarını, çalışanlara ve çevre sakinlerine zarar vermeyecek şekilde izole edilmesi mecburidir.

i) Gıda maddeleri imalathanelerinde veya satış yerlerinde ve içinde yenilen, içilen, istirahat edilen yerlerde hâsıl olan çöpler ve her türlü sulu artıklar etrafa atılmadan, ağızları düzgün kapaklı madeni kaplarda toplanarak izole edilecektir. Bütün muslukların altında çinko veya tahtadan olmayan muntazam bir havuz(lavabo) bulunması ve hâsıl olan her türlü kullanılmış veya kirli suların, doğrudan doğruya kanalizasyona ve kanalizasyon olmayan yerlerde fosseptik veya sabit çukurlara sevki mecburidir. Bu sular kovalara biriktirilmeyecek ve sokaklara dökülmeyecektir.

j) Gıda maddeleri imalathaneleri ve satış yerleri ile içinde bir şeyler yenilen, içilen, oturlan bilumum yerler kuru olarak süpürülmeyecek ve toz çıkartılmayacak, diğer taraftan bu gibi yerlere ayakkabı boyacıları ve seyyar satıcıların girmesine izin verilmeyecektir.

k) Gıda maddelerinin imalata hazırlandığı, imal ve muhafaza edildiği yerlerde, yatıp kalkılmayacak veya keyfi ihtiyaçlar amacı ile kullanılmayacaktır. İçinde işçilerin ikameti zorunlu olan imalathanelerde yatıp kalkma yerleri doğrudan doğruya imalathane içinden girilip-çıkılmayacak tarzda ayrı bulunacaktır.

l) Pişirilmeden, yıkanmadan, kabukları soyulmadan, olduğu gibi yenilen her türlü gıda maddelerinin imalathane ve dükkân içinde dahi olsa açık olarak teşhir veya satışı yapılmayacaktır. Bu gibi gıda maddeleri dışardan toz, sinek vb. girmeyecek surette kapalı kaplarda muhafaza edilecek, el değmeden özel kaplar veya araçlarla alınıp müşteriye verilecektir.

m) Gıda maddelerinin gerek sabit ve gerekse seyyar olarak (her türlü yiyecek ve içecek ürünleri) açıkta satışı yapılmayacak; ayrıca üzerlerinde menşei, imalat ve son kullanım tarihleri belirtilmeyen gıda maddeleri imal edilmeyecek, depolanmayacak ve satılmayacaktır.

n) Satılan gıda maddelerinin etrafa sızıntı vermeyecek ve dışarıdan görünmeyecek tarzda ambalajlanması, ambalaj kâğıtlarının temiz ve önceden kullanılmamış olması, siyah poşet, gazete ve mecmua vb. gibi kâğıtlarının bu amaçla kullanılmaması gerekmektedir.

o) Her türlü gıda maddeleri imal edenler, gerek perakende ve gerekse toptan satanlar; ürettikleri ve sattıkları ürünlerin temizlik ve kalitesinden sorumludurlar. Ayrıca gıda maddesi üzerine konmuş etiketin gösterdiği vasıfların doğruluğunu temin etmekle yükümlüdürler. Diğer taraftan kilosu tutmayan, etiketindeki ifadesine ve içeriğine uymayan gıda maddeleri satılmayacaktır. İşletmeler sorulduğunda sattıkları gıda maddelerinin hangi firma tarafından üretildiğini, kendileri tarafından üretilmiş ise içeriğinin ne olduğunu müşteriye bildirmek zorundadırlar. Son kullanım tarihi geçmiş olan ve içeriği yapılacak incelemede aykırı olan gıda maddeleri tespiti halinde imha edilmek üzere müsadere edilecektir.

ö) Gıda maddelerinin satıldığı veya yenilip içildiği mekanlarda müşterilerin oturma yerleri iyi cins ve kolay temizlenebilir malzemenen yapılmış olacak, masalar arasında müşteri ve servis yapanların rahatça geçebileceği kadar boşluk bulunacaktır.. Isıtma, soğutma ve havalandırma; kalorifer veya klima ile yapılacaktır. Garsonlar ve çalışanlar, işyeri tarafından belirlenen özel kıyafeti giyecektir. Yenilecek, içilecek ve bilumum satışı arz edilen malların üzerine cins ve fiyat gösterir etiketler müşteriler tarafından görülebilecek biçimde konulacak ayrıca imalatı işyerinde yapılan köfte ve benzeri et yemeklerinin mönüle içerikleri belirtilecektir.

MADDE 50- (1) Fırınlar ve ekmek fabrikaları ile ilgili olarak;

a) Fırın olarak yapılan yapılarda kullanım, maksadının dışında başka fonksiyonlar (mesken, büro, ticarethane gibi) icra edilmeyecektir.

b) Fırınlarda fırın personeli ile müşteri giriş- çıkışları ayrı kapılardan yapılacaktır.

c) Personelin ihtiyacı için; lavabo. WC, duş, soyunma ve temizlik malzemesi kabini, mutfak, yatakhane ve dinlenme bölümleri bulunması zorunludur. (Fırınlarda yemekhane zorunlu değil, ekmek fabrikalarında zorunludur.)

ç) İmalathane; un deposu ile üretim, ekmek mayalama, ekmek dinlenme, satış ve dağıtım bölümlerinden oluşacaktır

d) Fırının tüm iç duvarları tabandan itibaren tavana kadar tamamen fayans ya da benzeri yıkanabilir ve su geçirmeyen özellikli kaplamadan olacaktır.

e) Ekmek fabrikası ve fırınlarda dışsal zararlıların (sinek, örümcek, hamamböceği, fare vb.) girmesini engelleyecek tüm tedbirler alınacaktır.

f) Tüm fonksiyonlar güneş ışığından azami ölçüde yararlanacak biçimde düzenlenecektir.

g) Un depoları; fabrika ve fırının kapasitesine yeterli hacimde, imalathaneden ayrı bölümde ve zeminden 25 cm, duvarlardan 20 cm. mesafeli tahta ızgara tabanlı, bol havalı ve nemsiz olacaktır.

ğ) Fırınlara ve ekmek fabrikalarında; fenni elek, hamur karma, hamur kesme, otomatik tartı ve şekil verme makineleri bulunması zorunludur. Ayrıca denetimlerde kullanılmak üzere kullanıma hazır halde elektronik tartı aleti bulundurulacaktır.

h) Fırın ya da ekmek fabrikalarında, pişirmede en direkt ısıtma sistemi kullanılacaktır. Kullanılan yakıtın çeşidine göre katı yakacaklar özel bir bölümde, sıvı yakacaklar ise bina dışında ve toprak zemine gömülü tanklarda depolanacaktır.

ı) Hamura konulacak tuz, kapaklı ve nem almayacak kaplarda korunacaktır. Tuz yalnız bu iş için kullanılacak özel kaplarda eritilecek ve yine yalnız bu iş için bulunan beyaz bezlerden süzülerek hamura katılacaktır. Hamura katılan katkı maddelerinin korunması için fırınlarda yeterli büyüklükte buzdolabı bulundurulacak; ekmek fabrikalarında ise soğuk hava deposu ve yönetim odası yaptırılacaktır.

i) Fırın ağızındaki tezgâhın üzeri yeteri genişlikte olacak ve fayansla kaplanacaktır. Tezgâh ile pişmiş ekmek dinlenme odasının arkasındaki mesafe, işçilerin rahatça çalışmasına elverişli bir şekil ve genişlikte düzenlenecektir. Hangi nedenle olursa olsun tezgâh üzerine çıkmak yasaktır.

j) Ekmekler; mayalanıp pişirildikten ve dinlenme odasında soğutulduktan sonra satış reyonuna, ekmeğin ezilmesine meydan vermeyecek ve yalnız bu işte kullanılacak kasalarda servis edilecektir.

k) Satış reyonundaki ekmek rafları toz ve haşerelerden korunacak, ayrıca sokaktan da görülebilecek şekilde düzenlenecektir.

l) Satış bölümünde ürünlerin satış fiyatlarını ve gramajlarını belirtir 20x50 cm ebadında levha asılması zorunludur.

m) Fırınlarda sıcaklığın aşırı oranda yükselmesini, buharın yoğunlaşmasını önlemek ve kirli havayı değiştirmek için mekanik ve/veya doğal havalandırma sistemi bulundurulacaktır.

n) Fırıncılar ekmek imalinde sağlıklı ve ustalık belgesi olan kişileri çalıştıracaklardır.

o) Etiketsiz ve eksik gramajlı ekmek imal edilmeyecektir. Eksik gramajlı ekmekler tespiti halinde müsadere edilip tutanak karşılığında hayır kurumlarına verilecektir.

ö) Ekmek teslimatında ekmekler işyeri sahibine teslim edilmeden açıkta bırakılmayacaktır.

p) Personelin sosyal gereksinimine ayrılmış yerler ayrı bir bölüm olarak düzenlenecektir.

r) Yatakhanelerdeki karyolalar, paslanmaz malzemelerden olacaktır.

s) Temizliğe gereken özen gösterilecek ve ağız kapalı çöp biriktirme kabı bulundurulacaktır.

ş) Üç tekerlekli kasalı bisiklet türü ile yapılan ekmek ve benzerlerinin taşınmasında yaya trafiğine mahsus yollar kullanılmayacak, taşıma kasaları her tarafı kapalı galvanizli sacdan mamul olacaktır.

t) Fırının bütün malzemesi ve içinde çalışanlar tam temizlik içinde bulunacaklar ve işçiler iş elbisesi giyerek çalışacaklardır. Hamurkârlar iş elbiseleri üzerine ayrıca bir de önlük takacaklardır. Bu iş elbiseleri daima temiz, lekesiz, olacak ve sık sık yıkanarak temizlenecektir. Pasa bezleri daima temiz ve lekesiz bulunacak, lüzumu kadar yedek bulunacaktır. İşçilerin iç çamaşırları veya sokak elbiseleri ile imalathaneye girmeleri ve yine iş elbiseleri ile imalathane dışına çıkmaları yasaktır.

u) Fırınlarda her türlü hayvan beslenmeyecektir.

v) Francala, simit, çavdar ekmeği yapan fırınlar da bu hükümlere tabidir.

MADDE 51- (1) Ekmek nakli için tamamı çinko ve paslanmaz sac veya kontrplak döşenmiş ve toz girmeyecek surette düzenli ve intizamlı bir surette her tarafı kapalı yan veya arka taraflarından açılan raf tertibatına haiz hususi kamyonlar veya arabalarla diğer nakil vasıtalarına yükletilmek üzere aynı şartlarla yapılmış dolaplar kullanılacaktır. Pasalar içinde, baş üstünde ve gayri muntazam sandıklar içinde ekmek nakledilmeyecektir. Taşıma esnasında ekmeklerin üstüne örtülen bezin temiz ve sağlığa uygun olması zorunludur.

MADDE 52- (1) Unlu mamuller, lahmacun, pide ve pişirim fırınları ile ilgili olarak;

a) Un eleme makinesinin (fenni elek) bulunmaması.

b) Hamur karma makinesinin bulunmaması.

c) Hamur kesmede ve kontrolde kullanılmak üzere elektronik tartı aleti (terazi) bulunmaması.

ç) Çalışanların iş gömleği giymemeleri.

- d) Üretim yerinde çalışan işçilerin başlarında bone, ayaklarında galoş bulundurulmaması.
- e) Bacalarında filtre (sulu filtre vb.) bulunmaması ve çalışır durumda olmaması.
- f) Fırının tüm iç duvarları, tabandan itibaren tavana kadar tamamen fayans ya da benzeri yıkanabilir ve su geçirmeyen özellikli kaplamadan olacaktır.

g) Un depoları ile pişirim yerinin ayrı ayrı olmaması.

ğ) Un depolarında bulunan un çuvaları zemin veya duvarla temas etmeyecek şekilde ızgaralar üzerine konulacak, duvar ve zemin ile arasında en az 20 cm boşluk bulunacaktır.

h) Belirtilen gramajdan eksik gramajlı ekmek, pide, simit vb. üretilmeyecek, eksik gramajlı ekmek, pide, simit vb. tespit edilmesi durumunda müsadere edilecektir.

ı) Pasa bezleri beyaz renkte ve temiz olacak, yırtık veya kirli olmayacaktır.

i) Satış bölümünde ürünlerin satış fiyatlarını ve gramajlarını belirtir 20x50 cm ebadında levha asılması zorunludur.

j) Personelin ihtiyacı için; yeteri kadar lavabo. WC, duş, soyunma ve temizlik malzemesi kabini bulunacaktır.

MADDE 53- (1) Kasaplar, balık ve tavuk satış yerleri ile ilgili olarak;

a) Etin üretildiği, etin ve sakatatın parçalandığı alanlar, hazırlanmış et karışımlarının yapıldığı, mamul madde haline getirildiği, soğutulduğu, muhafaza edildiği, ambalajlandığı, paketlenildiği ve nakledildiği odalar ve koridorlarda zemin; su geçirmez, kolay temizlenebilir ve dezenfekte edilebilir malzemeden yapılır. Suyun birikmemesi için kanallara doğru yeterli bir eğim oluşturulur.

b) İşlemlerin rahatlıkla yapılmasına imkân veren ölçüde yeterli doğal ışık veya etin rengini değiştirmeyen yapay ışıklandırma bulundurulacaktır.

c) Muayenesiz ve damgasız et satışı yapılamaz.

d) Satılan etin tartılması esnasında jelâtin dışında malzeme kullanılamaz

e) Et, tavuk ve sakatat satış reyonları ayrı olacaktır.

MADDE 54- (1) Bakkal, market, şarküteri, kuruyemişi, büfe, manav, kantin, ekmek bayisi vb. işyerleri ile ilgili olarak;

a) Bütün ürünler cinsine ve türüne göre sınıflandırılacak, tüm tezgâh ve raflar zeminden en az 15 cm yükseklikte olacaktır. Birbirlerini kirletebilecek olan ürünler, birbirlerinden tamamı ile ayrı bulundurulacaktır.

b) Süpermarket, Hipermarket, grosmarket, mega market vb. halkın yoğun olarak girip çıktığı alışveriş merkezlerinde, müşterilerin ihtiyacını giderebilmeleri için yeteri kadar bay-bayan WC'leri bulunacaktır.

c) Kantinlerde tost ve ekmek arası yiyecek maddeleri satılabilir ancak sulu yemek yapılamaz.

ç) Bakkal, market, şarküteri, kuruyemişçi, manav, büfe, kantin ve ekmek bayisi çalışanlarının, daima temiz tutulan bir iş gömleği giymeleri, gerek şahsi temizliklerini ve gerekse dükkânın her tarafının tam bir temizlik içinde bulunmasını temin etmeleri mecburidir. Dükkânlarda satılan ekmekler ve unlu mamuller kapalı dolaplarda ve vitrinli tezgâhlarda satışa sunulacaktır.

d) Bakkal, market, şarküteri vb. işyerlerinde veya sadece bu amaçla açılmış olan işyerlerinde, açık ve menşei belli olmayan sıvı/toz deterjan, sabun vb. temizlik maddesi bulundurulması ve satılması yasaktır. Açık ve menşei belli olmayan temizlik maddeleri tespit edilmesi halinde müsadere edilerek imha edilir.

e) Bakkal, market, kırtasiye, tekel büfeleri okul kantinleri vb. işyerlerinde parlayıcı, patlayıcı, yanıcı, ses çıkarıcı, koku çıkarıcı maddelerin satışı yasak olup, tespiti halinde yetkililerce imha edilmek üzere müsadere edilir.

f) Soğuk meze, et ve süt ürünleri, sakatat ve balık gibi farklı gıda maddeleri için ayrı ayrı veya bölümlere ayrılmış soğutma tertibatlı dolap veya tezgâh bulunacaktır.

g) Gıda maddeleri diğer maddeler ile farklı raf ve tezgâhlarda satışa sunulacaktır.

ğ) Kuruyemiş ve kuru kahve satılan işyerlerinde kavurma ve ısıtma işlemi yapılacak ise bunun için gereken donanım kurulacaktır.

h) Manavlarda, sebze ve meyveler için kolayca yıkanabilecek şekilde yapılmış masa ve raflar olacak, iki metre yüksekliğe kadar duvarlar su geçirmez malzeme ile kaplanacaktır.

ı) Erzak çuvalları kullanılması halinde direk yere temas etmeyecek, yerden 25 cm yükseklikte tahta ızgaralar üzerinde bulundurulacaktır.

i) Bakkal, market, büfe, kantin vb. işyerlerinde; cadde, sokak, park, bahçe, yeşil alan, pazaryerleri vb. umuma mahsus yerlerde menşei belli olmayan sigara, açık tütün gibi tütün mamulleri satılması; ayrıca menşei belli olsa dahi bu gibi yerlerde tek tek açıkta sigara vb tütün mamulleri satılması yasaktır. Bu gibi ürünler tespiti durumunda imha edilmek üzere müsadereye tabidir.

Tali tp (lpg) satıŒ, depolama, dağıtım ve irtibat bürolarına ait emir ve yasaklar

MADDE 55- (1) Tp satış yerleri;

a) Boş olanlar da dâhil olmak üzere LPG tüpleri; imalat fabrikaları, dağıtıcılar ve LPG tp bayileri dışında, şahsi ihtiyaç haricinde hiçbir kişi veya kurum tarafından bulundurulamaz, takas ve satışa konu edilemez.

b) Sıvılaştırılmış (LPG) tp kullanıcıları, Türk Standartları Enstitüsü tarafından yayınlanan kullanma kurallarına ilişkin standartlar ile dağıtım şirketi ve bayisi tarafından kendisine bildirilen usul ve esaslara uygun şekilde davranmakla yükümlüdür.

c) Bayiler; depolarında, işyerlerinde ve nakil araçlarında bayisi oldukları dağıtıcının tescilli markası ve amblemini taşıyan LPG tüpleri bulundurmak zorundadır; ayrıca bayii oldukları dağıtıcının çoğunluk hissesine sahip olduğu diğer dağıtıcıların tüplerini de sözleşme yapmak kaydıyla bulundurabilir ve satışını yapabilirler.

ç) Sıvılaştırılmış (LPG) Tp bayileri;

1) Tplerini bayii oldukları dağıtıcılardan temin etmek, hiçbir şekilde LPG dolum işlemi yapmamak ve işyerlerinde, depolarında, nakil vasıtalarında LPG dolumu sağlayan araç bulundurmamak.

2) İğili kamu kurum ve kuruluşlarından gerekli ruhsat, izin ve belgeleri almak.

3) LPG tp depolarının, nakil araçlarının ve perakende satış yerlerinin teknik düzenlemelere uygun olmasını sağlamak.

4) Bağlı buldukları (dağıtıcının yazılı izni ile aynı dağıtıcıya bağlı diğer bayiler hariç) ve diğer dağıtıcıların bayilerine tüplü LPG satışı yapmamak.

5) Meskn mahallerdeki tp satış yerlerini nakil, itfaiye ve cankurtaran araçlarının kolaylıkla ulaşabilecekleri noktalarda kurmak.

6) Tp bayileri iki kilogram üzeri tp teslimini ve bağlantısını adreste yapmak ile yükümlüdür.

d) LPG birikmesine müsait bodrumlarda veya merdivenle cıkılan zemin üstü asma katlarda kaza veya yangın halinde rahatlıkla tahliye yapılmasına imkân verecek genişlikte cıkışı olmayan yerlerde tp satış yerleri açılmaz.

e) İkinici sınıf tali tp satış yerlerinde toplam 250–500 kg. arası dolu tp (2 kg.lık piknik tüpü ve 12 kg.lık mutfak tüpü olmak üzere) bulundurulabilir. İkinici sınıf tp tali bayileri, işyeri çevresinde sağlık koruma bandı oluşturmak zorundadır.

f) çnc sınıf tali tp satış yerlerinde toplam 250 kg. dolu tp (2 kg.lık piknik tüpü ve 12 kg.lık mutfak tüpü olmak üzere) bulundurulabilir.

- g) LPG tali tp bayilerinde sanayi tipi tp bulundurulamaz.
- ğ) Ruhsatlı tp satış yerleri haricinde tp satmak yasaktır.

MADDE 56- (1) Tp irtibat büroları (alo tp) ;

- a) Tp irtibat büroları: işyerinde tp bulundurmadan satış yapılan yerlerdir.
- b) Tp irtibat bürolarında şahsi ihtiyaçlarını gidermek için kullanılan tüpün dışında boş ve dolu tp bulundurmak yasaktır.
- c) İşyeri önünde, kaldırım üzerinde ve araç üzerinde dolu ve boş tp bulundurulmayacaktır.
- ) Tp irtibat büroları ve bu gibi işyerleri, tüplerini nerede depoladıklarını ve dağıtım araçlarını nereye park ettiklerini belgelemek zorundadırlar.

MADDE 57- (1) Tp depolama yerleri;

- a) Tüplerin; insanların ikamet ettikleri meskûn mahal içerisinde depo edilmesi yasaktır.
- b) Tp depolama yerleri bağımsız binalarda oluşturulmalıdır.
- c) Yanıcı ve patlayıcı maddelerin depolama ve perakende satış yerlerine yıldırımsavar (paratoner) montajı zorunludur.
- ) Tp depolama yerlerinde sağlık koruma bandı oluşturulması zorunludur.
- d) Tp depolama yerlerine Ticaret Sanayi İl Müdürlüğü ve İtfaiye Daire Başkanlığından olur alınması zorunludur.

MADDE 58- (1) Tp dağıtıcıları;

- a) Sıvılaştırılmış Petrol Gazı (LPG) tüplerinin tüketicilere intikali sadece LPG dağıtım şirketleri, yetkili bayileri ve yetkili tali bayileri vasıtası ile yapılır.
- b) Tp dağıtımı yapan araçlarda yeteri kadar yangın söndürme cihazı bulunacaktır.
- c) Tp dağıtıcıları, dağıtım yaptıkları şirketleri sembolize eden iş kıyafetleri giyecekler, ayrıca dağıtım yapan araçların üzerlerinde dağıtım yaptıkları firmayı sembolize eden armalar ve irtibat telefonları bulunacaktır.
- ) Tp dağıtıcıları belirli eğitimden geçirilip sertifika almış olacaklardır.
- d) Tüpler; dağıtıcılar tarafından bizzat ocaklara monte edilip sabun köpüğü ile kontrol edilerek teslim edilecektir.

e) Tüp dağıtım araçlarında sesli, müzikli anons yaparak ve tüplere vurarak gürültü çıkarmak yasaktır. Bu gibi araçlarda ses cihazı tespit edilmesi durumunda yasal işlem yapılmakla beraber cihazlar müsadere edilir.

Seyyar satıcılar ile ilgili emir ve yasaklar

MADDE 59- (1) a) Seyyar olarak kasaplık yapılması, ciğer, işkembe gibi sakatatçılık, her türlü kanatlı hayvan satışı yapılması ve kullanılmış elbise alım satımı yasaktır.

b) Seyyar esnafın büyük caddelerde, bulvarlarda, sokaklarda, meydanlarda, parklarda, köprüler üzerinde, istasyon giriş ve çıkışlarında, okul, park kapıları önünde, cami avlularında, umumi nakil araçları içinde satış yapmaları yasaktır.

c) Beldede ekonomi ve ticaretin geliştirilmesi ve kayıt altına alınması amacıyla, izinsiz satış yapan seyyar satıcıların faaliyetten men edilmesi sonucu, cezası ödenmeyerek iki gün içinde geri alınmayan gıda maddeleri ve otuz gün içinde geri alınmayan gıda dışı mallar yoksullara ve hayır kurumlarına tutanakla teslim edilir.

ç) Başka yerlerde önceden hazırlanmış olan (imal yeri, imal ve son kullanma tarihi üzerinde yazılı olmayan) yoğurt, ayran, şerbet, limonata, dondurma, sütlaç, muhallebi, salça vb. ürünleri direkt olarak satmak yasaktır. (Bunlar müsadere edilip direkt imhaya tabidir.)

d) Seyyar satıcıların sokaklarda bağırmaları ve gürültü sayılacak, herkesi rahatsız edecek derecede yüksek ses çıkarmaları ve düdük öttürmeleri, çalgı çalmak, gazel ve şarkı söylemek, sesli anons yapmak ve her ne surette olursa olsun gürültü yapmak suretiyle satış yapmaları yasaktır.

e) Ayakkabı boyacıları, ancak buldukları yerlerin belediyesince kendilerine gösterilecek olan yerlerde çalışacaklardır.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

İmar İle İlgili Uygulanacak Emir ve Yasaklar

Genel imar uygulamaları ile ilgili emir ve yasaklar

MADDE 60- (1) a) Ruhsatlı ve yeni yapılan binaların, cephelerinin inşaat sundurmalarının, yola, caddeye ve insanlara zarar vermeyecek şekilde kapatılmaması, bulundurulması gereken tanıtıcı levhaların konulmaması.

b) Belediye ve mücavir alan sınırları içinde, güvenlik tedbirleri alınması gerekli görülen arsaların çevresinde gerekli güvenliğin alınmaması.

- c) İnşaatlarda kaldırım işgaline izin verilmiş olsa dahi, kaba inşaat ve ince sıra bittikten sonra işgalin tamamen kaldırılmaması.
- ç) Yapılarda kullanılacak malzemelerin, sokaklarda işlenmesi ve bunların gelip geçenleri rahatsız edecek şekilde taşınması.
- d) Kum, kireç ve bunun gibi yapı malzemeleri doğrudan doğruya yapı alanına dökülecek; yollara, sokaklara ve kaldırımlara dökülmeyecektir.
- e) Yapı ve arsalarda gelip geçenlere veya yollara zarar verebilecek çöküntü, yıkıntı veya bunların olacağını gösteren bir belirti olması halinde, mahsurun derhal önüne geçmeye ve bu iş bitinceye kadar çevrede ikaz edecek bir işaret bulundurup, geçenleri uyarmaya arsa ve yapı sahipleri ile içinde oturanlar yükümlüdür.
- f) Yanan yapıların enkazlarını kaldırmak, yanmayan yerlerin tehlikelerini gidermek, kuyu, mahzen, sarnıç gibi çukurların üstlerini kapatmak, arsaları temizlemek ve çevirmek gibi gerekli işlemler sahipleri tarafından yaptırılacaktır.
- g) Yollarda ve meydanlarda belediyenin izni olmadan baca açmak ve her ne maksatla olursa olsun yeri kazmak yasaktır. Bu gibi işlerin yolların en tenha olduğu zamanlarda yapılması ve bir gecede bitirilmesi, mümkün olmayan durumlarda gündüzleri işaretlenmesi, geceleri de ışıklandırılması zorunludur.
- ğ) Telefon, elektrik, doğalgaz, su idareleri gibi kurumlar, inşa ve onarım gibi yollarda yapacakları işlerde belediye ile yaptıkları sözleşme hükümlerine, tebligatlara ve yönetmelik hükümlerine uyacaklardır.
- h) Yapılarda geceleyin, hafta sonu ve tatil günlerinde çalışmak için hem iş yasasına uyulacak ve hem de Belediyeden izin alınacaktır.
- ı) Boş arsalarla çöp, hafriyat vb. atıkların atılmasını önlemek için etrafını tel örgü, duvar veya paravanla çevirmemek.
- i) İnşaatlarda işgalliyeye ödenen tahta perde ile çevrili bölüm dışında herhangi bir iş yapmak, işgalliyeye ödenen bölümde yol ve tretuvarların vasfını bozmak veya tahrip etmek.
- j) Belediyeye haber vermeden yol ve kaldırım bozmak, fosseptik çukuru açmak, evlerin ve işyerlerinin WC kanalını umumi kanala ve sızdırma kuyularına bağlamak ve akıtmak.

Toprak, hafriyat toprağı, inÇaat ve yıkıntı atıkları ile ilgili emir ve yasaklar

MADDE 61- (1) a) Hafriyat toprağı ile inÇaat yıkıntı atıklarının karıştırılması, atık üreticileri tarafından, bu tür atıkların çevre ve insan sağığına verebileceğı zararlı etkilerin azaltılması için gerekli tedbirlerin alınmaması.

b) Konut, bina, köprü, yol vb. alt ve üst yapıların tamirâtı, tadilatı, yenilenmesi, yapımı, yıkımı veya doğal bir afet sonucunda ortaya çıkan hafriyat, inşaat kalıntısı, moloz vb. atıkları, akarsu yataklarına ve kenarlarına, belediyenin belirlediği moloz, inşaat, hafriyat sahası dışına atmak, dökmek, boşaltmak ve taşımak.

c) Hafriyat toprağının çıkartılması sırasında gürültü ve görüntü kirliliği ile toz emisyonlarını azaltacak tedbirleri almamak ve faaliyet alanı çevresini kapatmamak.

ç) Hafriyat toprağı, yıkıntı ve moloz nakliyesi sırasında gerekli önlemleri almamak, nakliye sırasında yolları kirletmek, kamu mallarına (yaya kaldırımı, asfalt vb.) zarar vermek, üretilen hafriyat toprağı ve inşaat/yıkıntı atıklarını, taşıma izni almış nakliye araçları ile depolama sahasına dökmek.

d) Hazır beton taşıyan araçlarla hazne içindeki harç (beton) kalıntılarını gelişi güzel alanlara, yollara dökmek.

Atık sular ve su kaynakları ile ilgili emir ve yasaklar

MADDE 62- (1) a) Her türlü atık suyun kanalizasyon şebekesine bağlanmaması.

b) Vidanjör, seyyar tuvalet veya benzeri bir taşıma aracı ile taşınan fosseptik ve diğer endüstriyel atık suların arıtma yapılmaksızın alıcı ortama (açık alana) verilmesi.

c) Evsel ve endüstriyel nitelikli atık suların alıcı ortama deşarjlarında, uyulması gereken kurallara uymayarak deşarj standartlarını ihlal etmek.

ç) Şehir içinden geçen derelere uygunsuz atık su deşarjı ve katı atık atılması.

d) Deşarj izin belgesi almadan kanalizasyon ve su şebeke bağlantısı yapmak.

e) Kanalizasyon şebekesi bağlantısı olmayan yerlerdeki fosseptik kuyularının taşmasına, koku yaymasına, buralarda sinek vb. haşere üremesine meydan verilmesi.

f) Yağmur suyu drenaj hatlarına, kanalizasyon ve atık su tahliye kanallarını bağlamak.

g) Belediyemiz sınırları içerisindeki hayrat çeşmelerinde araç yıkamak.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Sağlık İle İlgili Uygulanacak Emir ve Yasaklar

Huzur, sükûn, emniyet ve selamete ilgili emir ve yasaklar

MADDE 63- (1) a) Evinde, bahçesinde, müşterek kullanım alanlarında, özel veya kamuya ait alanlarda hurda malzeme, çöp veya çöp benzeri atıkları biriktirerek çevre ve insan sağlığını tehlikeye sokmak.

b) Ev hayvanlarını tasmatsız gezdirmek, tehlike arz eden hayvanları (Pitbull, Bull-terrier, Kangal v.b) tasmatsız ve ağızlıksız gezdirmek, böyle hayvanları vatandaşların yoğun olarak bulunduğu cadde, sokak, bulvar, park, sinema, konferans salonları, tiyatro, toplu taşıma araçları, okul gibi yerlere sokmak, aşısız ve kayıtsız hayvan bulundurmak.

c) Tıbbi atıkların torbaya konulmayarak gelişigüzel depolanması ve çevreye atılması

ç) Şehir içerisinde yanıcı, patlayıcı madde taşıyan araçlar park edilmeyecek veya doldurma boşaltma işlemi yapılmayacaktır.

d) Yerleşim yerlerindeki arsalarda bulunan sarnıç, kuyu, mahzen gibi çukurların üstünü açık bulundurmak, tarla, bağ ve bahçelerde bulunan kuyularda, içlerine insan ve hayvan düşmesine engel olacak şekilde güvenlik önlemlerini almamak.

e) Belediye sınırları içerisinde kalan, karayolu kenarındaki işyerleri için karayolu, trafik güvenliğini sağlamamak.

f) Engellilerin işyerine giriş ve çıkışları için gereken kolaylaştırıcı tedbirleri almamak.

g) Şehir içerisinde ağıl, ahır, barınak, kulübe, kümes vb. yerler yaparak hayvan beslemek, bu hayvanları sokağa bırakmak, tek olarak veya sürüler halinde cadde ve/veya sokaklarda gezdirmek, park, bahçe, arsa, meydan, yeşil alan, anıt avlusu, çamlık ve mezarlık gibi yerlerde otlatmak ve buralara bağlamak. (5199 sayılı Hayvanları Koruma Kanunu ve bu kanuna dayanılarak çıkarılan yönetmelik hükümleri saklıdır.)

ğ) Belediyece tayin edilen ve hayvan pazarı kurulan gün ve mahal dışında ve yerlerde hayvan kesmek, kasaplık yapmak ve her nevi hayvan satmak yasaktır. (Kurban bayramında Belediyece tayin edilecek ve trafiği aksatmayacak suretteki yerlerde bu alım satımlara müsaade edilir.) Pazar mahallinde satılan bu hayvanların sağlık durumlarını bildirir sağlık karnesi ile kime ait olduğunu bildirir ilmühaber bulundurulması ve gösterilmesi mecburidir. Satıştan dolayı Belediyece alınması gereken rüsum alınır ve yine hayvan sahibine Belediyece makbuz verilir; istenildiğinde makbuzun ilgili memura gösterilmesi mecburidir.

h) Sağlık merkezlerinde kontemine (mikrop bulaşmış nesne) iğne kutusuna atılması gereken cam pastör pipeti, lamel ve kırılmış diğer cam atıkları, bisturi, iğne içeren diğer kesicileri, enjektör iğnelerini, batma, delme, sıyrık ve yaralanmalara neden olabilecek atıkları kontemine kutusuna atmamak ve gelişi güzel yere bırakmak.

i) Belediyeden müsaade almadan veya hayvan sağlık belgesi olmadan sirk veya diğer hayvanları şehre sokmak veya bunları şehrin içinde bir yerden bir yere götürmek.

ii) Hayvanlara eziyet edilmesi, canlı kümes hayvanların ayaklarından bağlı ve aşağıya sarkıtılmış olarak taşınmaları kafesle nakledilirken kafeslerin sınıksız doldurulmaları, binek ve yük hayvanlarının dövülmesi, hayvan oynatılması, dövüştürülmesi, açıkta teşhir edilmesi.

iii) Ev veya bahçesinde kedi, köpek vb. evcil hayvan beslerken gerekli tedbirleri almayarak çevresini rahatsız etmek.

iv) Bahçe ve arsalarından cadde ve sokaklara yâda komşulara doğru uzanan ağaçları ve dalları budamamak veya gerekli önlemleri almadan kesmek.

v) Açığa; fena koku neşredecek ve etrafı kirletecek deri, gübre, paçavra, vs. sermek, dökmek ve kurutmak.

Hava kirliliği ile ilgili emir ve yasaklar

MADDE 64- (1) a) İl Çevre Kurulu Kararlarına uymamak. (Isınmadan kaynaklanan hava kirliliğinin kontrolü amacıyla)

b) Hava kirliliği yönünden standartlara aykırı emisyonu neden olan maddelerin (evsel atık, naylon, tezek, kablo, tekstil atıkları, boya atıkları, tıbbi atıklar, kömür torbaları, kauçuk, yağ, vb.) mesken ve işyerlerinde yakılması. (Bu cezai sorumluluk, toplu ısıtılan konutlar ve işyerlerinde yöneticiye, ferdi ısıtılan konutlarda ise konutu veya işyerini kullanana verilir.)

c) Meskenlerden, dükkânlardan, mağazalardan, imalathanelerden ve diğer binalardan, komşularına ve civarından geçenlerin sağlığına zarar verecek surette duman, toz, koku vb. çıkartmak.

Gürültü kirliliği ile ilgili emir ve yasaklar

MADDE 65- (1) a) Kişilerin huzur ve sükûnunu, beden ve ruh sağlığını bozacak şekilde belirlenen standartlar üzerinde hoşnutsuzluğa meydan verecek derecede bağırıp, çağırarak ve her türlü gürültü çıkarmak, fabrika, atölye, işyeri, eğlence yeri, hizmet binaları, konutlar ve ulaşım araçlarında gürültünün asgariye indirilmesi için gerekli önlemlerin alınmaması.

- b) Ses yükselticisi gibi (anons sistemleri) araçlar kullanılarak ve darbeli düzenli veya düzensiz sesler çıkararak propaganda, reklâm, duyuru, tanıtım ve satış yapılması. (Bu durumlarda ses cihazları müsadere edilir)
- c) Radyo, TV, müzik seti ve her türlü müzik aletlerinin, kapalı ve kamuya açık alanlarda halkı rahatsız edecek şekilde kullanılması.
- ç) Bina içi ve dışı dâhil olmak üzere konut alanlarında ve diğer gürültüye duyarlı alanlarda mekanik veya motorlu dikiş makinesi, elektrik süpürgesi, matkap, testere, öğütücü, çim biçme makinesi, koşu bandı, jeneratör vb. araçların 19:00 – 08:00 saatleri arasında çalıştırılması veya çalıştırılmasına izin verilmesi.
- d) Kamuya açık alanlarda, yollarda ve sokaklarda, parlayıcı, patlayıcı, maytap vb. şeyleri ateşlemek ve patlatmak.
- e) Siren, düdük vb. olağanüstü durum aletlerinin kasten halkı rahatsız edecek şekilde çalıştırılması.
- f) Yerleşim alanı içerisinde gürültüye duyarlı faaliyet alanlarının (İbadethane, Hastane, Sağlık Merkezleri, Okul vb.) yakınında ya da bitişiğinde, alt ve üstündeki alanlarda açık hava aktivitelerinin, mülki amirlerce belirlenen saatlerin dışında ve halkı rahatsız edecek ölçüde gerçekleştirilmesi.
- g) Yerleşim alanı içerisinde, İş makinelerinin (Kepçe, Kazıcı, Yükleyici, Ekskavatör, Betonyer, Kompresör vb. gibi araçların) halkı rahatsız edecek şekilde (Hafta İçi 08:00 – 19:00, Hafta Sonu 09:00–19:00) saatleri dışında çalıştırılması.
- ğ) Yüksek sesle bağırarak ve ses yükseltici araçlarla ya da durarak satış, reklâm, ilan yapmak ve müşteri çekmek için bağırıp çağırmak, çığırtkanlık yapmak yasaktır.
- h) Her türlü inşaat, tamirat, nakliye, taşıma ve boşaltma işlerinde saat 08.00”den (Pazar günleri saat 10.00) evvel ve gece saat 21.00 den sonra gürültü çıkarmak.
- ı) Yerleşim alanları içinde rahatsızlık verecek şekilde bağırıp çağırmak, her ne şekilde olursa olsun gürültü etmek, her türlü müzik aletleri ile gürültü yapmak, gündüzleri dışarıya hoparlör vs. koymak suretiyle halkın esenlik ve dinlenmesini bozmak, izinsiz ramazan davulu çalmak.

Görüntü kirliliği ile ilgili emir ve yasaklar

MADDE 66- a) Gerçek ve tüzel kişiler, kentin doğal ve kültürel değerlerini korumayarak, peyzaj bozucu ve görsel kirlilik yaratıcı faaliyetlerde bulunmayacaklardır.

b) Tıbbi atık kapları, taşıma araçları ve tıbbi atık konteynirleri üzerine, gelişigüzel yazı yazılmayacak ve afiş yapıştirilmeyecektir.

c) Belediyenin belirlediği ilan-reklâm panolarına, billboardlara vb. sair yerlere, izinsiz her türlü yazı yazılmayacak, afiş, ilan yapıştırılmayacak, tabela asılmayacaktır.

ç) Mağaza ve işyerlerinin astıkları levhaların uygulanma şekilleri; “Odunpazarı Belediyesi Reklâm, İlan ve Tanıtım Yönetmeliğinin 7 ve 11nci maddelerinde” belirtilen esaslar doğrultusunda olacaktır. (Belediyece bu konularda yapılacak yeni düzenlemelere de uymak zorunludur.).

d) Eskişehir Valiliği ya da Büyükşehir Belediye Başkanlığı, Kamu Kurumları ve İlçe Belediyeleri ile Üniversite ve Kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşlarının, etkinliklerini gösteren bez veya vinily pankart/afişlerin dışında bez yâda vinily pankart/afiş asılmayacaktır.

e) Mesken ve işyerlerinin cadde veya sokağa bakan cephelerine konulan tente, saçak siperleri veya kapı ve pencerelerini hasır, çuval, muşamba vb. gibi malzemelerle kapatmak.

f) Ön balkon ve pencerelerine kurutmak ve havalandırmak maksadı ile çamaşır vs. asmak.

g) Binaların meydan, cadde veya sokağa bakan balkon, teras veya cephelerine görüntü kirliliğine sebebiyet verecek, şehir estetiğini bozacak veya tehlike yaratacak nitelikte her türlü malzeme, eşya vb. koymak veya asmak.

BEİİNCİ BÖLÜM

Trafik İle İlgili Uygulanacak Emir ve Yasaklar

TaÇıma, yük indirme-bindirme, karayolu taÇıtları ile ilgili emir ve yasaklar

MADDE 67- (1) a) Yaya kaldırımlarında ve yürünen diğler yerlerde tamamı veya bir kısmı yerde sürüklenmek suretiyle eşya ile keskin, sivri uçlu ve etrafı boyayacak maddelerin taşınması.

b) Cadde, bulvar, meydan, taksi durakları vs. yerlerde araçların yıkanması.

c) Demir tekerlekli araçlar ile tornet ve el arabalarının belediyece izin verilen yerlerin dışında, şehir içi cadde ve pazaryerlerinde kullanılması.

ç) Hayvanla çekilen binek ve yük arabalarına hayvan pisliğinin yere düşmesini önlemek için özel torbalar takılmaması ve ayrıca dökülen hayvan pisliğinin temizlenmemesi, temizlemek için gerekli kova, faraş ve süpürge bulundurulmaması ile dışkılarının bunlarla temizlenip, toplanmaması.

d) Her türlü yükleme, taşıma ve boşaltma işlerinin, halkı rahatsız edecek şekilde ve çevreye zarar verecek biçimde yapılması; öte yandan; bu işlemler yapılırken cadde ve sokakların uzun süre işgal edilmesi, işlem bittikten sonra buraların temizlenmemesi.

- e) Yiyecek ve içecek maddelerinin niteliği belediye tarafından belirtilen araçlarla taşınmaması, diğer taraftan taşınacağı kapların sızıntı ve döküntüye izin verecek şekilde olması.(yükleme, taşıma ve boşaltma işlerinden sonra etrafa saçılan malzeme temizlenecektir)
- f) Mağaza ve depolara ait ticaret eşyasının boşaltılması için sokağın geçici işgali halinde en kısa zamanda cadde ve sokağın işgalden arındırılması mecburi olup, bu gibi işlerin yolun işlek zamanında değil diğer zamanlarda ve belediyeden izin alınmak suretiyle yapılması.
- g) Cadde, meydan ve sokaklarda at ve eşek gibi hayvanlar sırtında yük taşınması.
- ğ) Belediyeye tespit edilecek, yer, alan ve günlerde kurulacak oto ve diğer alım-satım pazarlarında mallarını teşhir etmek ve satmak amacıyla getirenlerin, ilan edilen tarife göre belediyeye ücret ödememeleri.
- h) Yaya yolları üzerinde yayaların hareketlerini zorlaştıran veya tehlikeye düşüren, gelip geçmeyi engelleyen herhangi bir engel veya motorlu, motorsuz taşıtların çok kısa bir süre için dahi olsa bırakılması.
- ı) Araçlar üzerine monte edilmiş her çeşit sesli yayın araçlarıyla satış yapmak, ana yollarda, meydanlarda taşıt araçlarında gezici çalgıcılık ve satıcılık yapmak.
- i) Gündüz ve gece durak harici cadde, sokak, meydan ve yaya yollarında; ticarethane önlerinde ya da tamir maksadı ile yaya yolu, cadde ve sokaklarda motorlu ve motorsuz nakil aracı bırakmak.
- j) Park alanlarının tabanının beton, asfalt gibi etrafın kirlenmesine neden olmayacak bir madde ile kaplanmaması ve birikinti suların toplama rögarlarına verilmemesi.
- k) Belediyemiz sınırları içerisinde yasak edilen yerlere ve semt pazarlarının kurulduğu bölgeye araçlarını park ederek sergi açılmasına engel olmak, (Bu araçlar İlçe Trafik Komisyonunca belirlenen çekicilere çektilir)
- l) Her türlü motorlu taşıtı yaya kaldırımı üzerine bırakmak, UKOME kararıyla araç trafiğine kapatılan yollara aracını bırakmak.
- m) Belediyemiz sınırları içerisinde, el arabası, at arabası, çekçek vb. araçlarla hurda ve değişik malzeme (Geri dönüşüm malzemeleri) toplamak.
- n) Her türlü taşıt araçlarıyla seyir halinde iken kasten vatandaşlar üzerine su, çamur vb. sıçratmak yasaktır.

ALTINCI BÖLÜM

Uygulama, Yürürlükten Kalkma, Yürürlük ve Yürütme

Uygulama

MADDE 68- (1) a) İş bu Zabıta Uygulama Yönetmeliği hükümlerinde konulara uygulanacak maddelerin bulunmaması halinde üst hukuk normlarına göre hareket edilecektir.

b) Uygulanan cezalar, her yıl yeniden değerlendirme oranında zamlanarak uygulanır.

Yürürlükten kalkma

MADDE 69- (1) Bu Yönetmeliğin yürürlüğe girmesiyle; Odunpazarı Belediye Meclisinin 04.03.1998 tarih ve 10/71 sayılı kararına istinaden Eskişehir Valiliği tarafından 14.07.1998 tarih ve 2274 sayılı yazısı ile onaylanan Zabıta Uygulama Yönetmeliği yürürlükten kalkar.

Yürürlük

MADDE 70- (1) a) İş bu Zabıta Uygulama Yönetmeliği yayımı tarihinden itibaren yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 71- (1) İş bu Zabıta Uygulama Yönetmeliğini Odunpazarı Belediye Başkanlığı yürütür.